

stundir og høvi til at skriva manga blaðgreinina.

Í Oslo var hann ein hin fðnasti at fáa í lag »Norsk-feroysk lage» og gjørdist kassameistari felagsins frá byrjan tess. Innanfyri hetta felag avrikaði hann nógv arbeið.

Tá vinnuflokkurin móti sumri 1935 byrjaði at geva út blað sitt, »Dagblaðið», finna vit Ernst Sondum við róðrið har. Heimlongsul og hin sterka tráanin eftir blaðstarvi hava óivað verið høvuðsorsakar til, at hann tók uppá seg eitt so tungfært arbeiði, sum tað má vera at stjórna málgaugni vinnuflokksins.

Tað er sjálvsagt, at tað blað, Ernst Sondum varð settur at

stýra, fyrst og fremst kendi javnaðarmenn sum mótsøðumenn og »Føroya Soc.-Dem.» sum mótsøðublað — tað mátti so vera. Og hvassur var Ernst tíðum í greinum sínum; men eitt átti hann fram um so mangan annan: hittu tá hann á máli, var hann altíð frýntligur og blíður — sjálvur um tá lá í hordum blaðstríði móti honum — tað var honum í kjotið horið at vera so.

Ein óræddur mótsøðumaður! Og nú er hesin maður farin — bert 36 ára gamalur. Tíkin burtur, best sum hann stóð í strevnasta arbeiði.

Fríður verði við minni hansara!

HEÐIN BRÚ:

## Fjallaskuggin.

Tórshavn. — Felagið Varðin 1936.

Nýggj bók er komin eftir Heðin Brú: *Fjallaskuggin* er hon nevnd at navni. Hovundurin er víða gítin av teimum bókum, sum hann hevur skrivað áður. Allir lesandi Føroyingar kenna *Lognbrá* og *Fastatøkur* og munnu eisini vera hugtiknir av teimum, og *Fjallaskuggin* er so satt ikki lakari í virði.

Henda nýggja bókina er savn av smásøgum, tær longestu eru tjúgu bls., og summar eru rættliga stuttar. Ein av søgunum eitur *Fjallaskuggin*, og hevur bókina fingið navn av henni. Søgurnar eru allar eyðkendar av skrivindahátti Heðin Brúar. Um onki navn var á teimum, so hevði lesarin kortini í stundini verið visur í, hvør ið fæðir teirra var. Men á annan hátt eru tær sera ólíkar, bæði viðvíkjandi innihaldi og frammseting.

Tað er náttúran, sum hovundurin sýnist at elska fram um allt annað, og hann dugir so væl at siga frá henni og frá øllum tí, sum rorist í henni og livir. Menniskjón er sjálf ein partur av náttúruni. Tak søguna *Hogna hin gamla*, seyðamannin, ið hevði livað allt lív sítt at kalla í haganum saman við seyðinum. Onkur vil siga, at hann var bert ein einfaldur seyðamaður. Ja, tað var hann. Men minni hevur tað at siga, hvat yrki maðurin hevur; annaðhvørt hann er seyðamaður ella harra-maður hevur onki at tyða. Men tað ræður um at fáa sum mest og best burtur úr yrki sínum, so at lívi kann verða livað heilskapar og ríkt. Hovundurin endar hesa søguna við hesum orðum um Hogna, sum hann av tilviljan hittu í haganum: »Eg fór aftur til gongu, men ikki kundi eg gloyma Hogna. Her verður hann gangandi, til hann einaferð leggur beinini; hann kann ikki annað, hansara heimur er her, hansara eitt og allt. Hvør túgva, hvør lægd, hvør heygjgur er hansara, hann eigur tað, kennir tað, elskar tað og er fastgrógvur í tað. Allt er livandi rúndan um hann: fossarnir,

hamrarnir, gjáirnar, fuglur og seyður, allt er tað líka livandi fyri honum, allt talar tað við hann og gevur honum hvørt í sær tær vissu kenslur og ley vissu hugskot. Gamli Hogni er ríkur! Gevi oll vóru so rík sum hann; hann elskar og er elskaður av øllum sínum heimi, Flatnahaga.»

Onki at ivast í, at hesin kærleikur hefur verið hovundarins; Hogni er dýrverni fyri hann sjálfan.

Sogan *Krossvate* sigur tað sama; allt yður av tí náttúran er oll Havnar, og tað er ógvuliga ymisk til tungdar. Vit nýta orð hovundarins: »Og har uppi, sum valnið kemur um henda hálsin, hygg, heil fylgini av hvítum lufibloðum, ið koma rekandi omaneftir. Liva tær ikki, jú, betri enn so. Tær fæðast har uppi ovast í hasum klára blettinum og her niðast við, her doyggja tær. Stuttlívað, tað er ikki um at tala; men hvat er stutt og hvat er langt í slíkum føri? Hevði Tvørfelli latið munfin upp, hvat hevði tað hildið um tín áldur?»

Í søguni *Halgir* finna vit somu náttúrukenstu aftur. Og henda náttúrukenstun er so fullkomuliga feroysk, her er feroyskt hav og feroyskt land, stormur og stilli og sól og sirm, og dalar og fjøll — allt samalt er so eyðkennt feroyskt, sum hugast kann.

Tað er hitt upprunliga, óspillta og reina, sum skaldið finnur í náttúruni og í mannaálumi, ið giglar lesarin at sær og fær vald yvir honum. Ikki minnst hóskar hetta fyri søguna *Mær rennur tokki*, har lív okkara í dagligum og vandafullum yrki verður breitt út fyri okkum.

So eru eisini aðrar søgur, ið eru fullar av skuggi og gæbbi; óforastuttligar eru tær. Søgurnar *Finnur* og *Einbýli* eru rokafullar av »lygnum», men tú ert nær um at skrædna av látri, tá ið tú lesur tær.

Kvæðini hava eisini gæbb, og

## Lýsing.

Eftir lóg av 12. mars 1923 um kommunala skattalífning í Føroyum verða allir teir persónar, sum skulu verða líknaðir í persónligan kommunuskatt í Tórshavnar kommunu, biðir um annaðhvørt sjálvir ella við fulltrúa, ið um so er undir fullmakt-gevarans egna ábyrgd, innan 15. januar 1937 — ella viðvíkjandi teimum, sum eru skyldigir at fara autoriseraðar handilsbókur, innan endan av januar mánaði 1937 — at geva upp inntøku sína fyri árið 1936 samsvarandi við tey skema við leiðbeining til sjálvuppgávu, sum nevndin letur flyggja út til skattgjaldararnar. — Serliga verður víst á, at persónar, sum í yrki sínum vanliga nýta eitt annað rakstrarár enn álmanakkaárið, hava rætt til sjálvuppgávu at nýta rakstrarárið. — Tey soleiðis útfylltu skema verða latin til Tórshavnar líkningarnevnd.

Tað verður beinleiðis gjørt kunnigt, at tann, sum ikki gevur upp í rættari tíð inntøku sína samsvarandi við áðurnevndu lóg, missir rættin til at gera mótmæli móti skattaálíkingu síni, uttan so at hann kann vísa á, at álíkingin gongur upp um hansara veruliga inntøku við meira enn 25 %. — Er munurin meira enn 25 %, skal hann lata skatt av síni veruligu inntøku við 25 % í viðbót.

Tann, sum einki skema hevur fingið við útbýtingina, eigur sjálvur at fáa sær skema sít á býráðsskrivstovuni, av tí at møg- lig mistøk við útbýtingina hava onga ávirkan á undannevndu áseting.

Persónar, sum eru skyldigir at fara autoriseraðar handils- bókur og skattskyldug deyðsbúgv, skulu saman við uppgávu av inntøku síni senda inn rakstrarroknskap og uppgærd yvir figgar- støðu við rakstrarársins byrjan og endu.

Sjálvuppgávur, sum ikki eru innkomnar innan áðurnevndu freistir í tí fyriskrivaða sniði og beint undirskrivaðar, kunnu ikki krevja at verða tiknar til umhugunar.

Teir arbeiðsgevarar, sum á útbýttum blankettum eru biðir um at geva frágreiðingar um goldnar lønir o. a. m. til arbeiðsfólki sít, mugu innan 15. januar 1936 koma fram við hesum frágreið- ingum, sum teir eru skyldigir eftir áðurnevndu lóg § 34, og verður lagt aftrat at slíkar frágreiðingar, tá ið arbeiðsgevarin førir seg undan, kunnu verða kravdar fram av justitsministeriinum við dagbótum.

Tað verður gjørt kunnigt, at tann, sum til skaða fyri kommununa móti betri vitan gevur skeiva sjálvuppgávu ella gevur skeivar upp- lýsingar til líkningarnevndina um sína inntøku ella síni ognar- og forimunarviðurskipti verður straffaður við, at hann til kommunu- kassan bótir 10 ferðir tann skatt, hann hevur svikið.

Øll verða biðin um at skriva nøvn og bústað (gotunavn) tyðuliga á sjálvuppgávuna.

Tórshavnar líkningarnevnd, 28. desember 1936.

sýnist tað at vera ein fáttur í lyndi okkara.

Ein frálik bók hevur gjørt bókmenntir okkara ríkari enn áður.

Simun av Skarði.

## Tíðindi.

Frelsens Mær.

Sondagens Møder: Kl. 10 1/2: Hellighedsmøde. Kl. 2: Sondagsskole. Kl. 8: Frelsemøde. Alle er velkomne.

K. F. U. M.

Sondag Kl. 8 Hjemligt Samvær. Onsdag Kl. 8: Bibeltime. Torsdag Kl. 5 1/2: Mindstefdelingen. Kl. 8. Ungdomsafdelingen. Fredag Kl. 6 1/2: Yngsteafdelingen.

Børnehaven er aaben hver Søndag.

„Skálaberg“

kom á Havnina í gjár. Hann hevði roynt vestanfyri og uppá ein dag fingið 70 kurvar. Hann hevur verið á Sorvagi og tikið sluppina »Riddarin» út aftur á

sandinum, har hon hevur ligið síðan ódnarnáttina freku.

Thorshavn og Omegns Sygekasse

hefur latið prentað eitt prýð- ligt minnisrit til 50-årsdagkassans. Í ritinum eru myndir og frágreiðingar um teir menn, ið fðnastir hava verið í starvinum fyri hesum felag, ið hevur havt so stóran týðning fyri byn.

„Rejseliste for Fær-øerne“

er nú aftur útkomin. Inni- haldið er nakað eins og í hinum síðsta — men ferðaeftirlitnar oyggjanna millum eru nú so nógv broyttar, at torvur var á einum nýggjum yvirliði yvir post- og ferðaruturnar — eitt slíkt yvirlið fæst best við at kanna henda lista gjølla.

Dómurin.

Sum lesarum enn man liggja í minni, stendur teir harrar, L. Waagstein og direktørur Chr. Holm-Jacobsen »Føroya Social- Demokratei» fyri eitt álop vit í vár gjørdur á »Dagblaðið»

Finansmagnat«. Hesir harrar kravdu P. M. Dam straffaðan og hartil at gjalda teimum 15.000 kr. í víðurgjald — erstatning. — Nú er dómur fallin í sakini: P. M. Dam skal í bót gjalda 500 kr., til Th. Petersen 500, 100 í rættarkostnað og 40 í lýsingum. Th. Petersen, bankastjóri, fekk also 500 kr. í víðurgjald, meðan hinir báðir ikki »vórðu leskaðir». — Vit fara helst at nema eitt sindur við henda dóm næsta leygar- dag.

Ársskiptið.

Ein skuldi ikki trúð, at tíðir- nar vóru so ringar sum tær eru, tá ein hugar um tær hundradir av krónum, ið »fóru upp í royk» nýtlársaftan í Havn. Væl hevur hvørt ár verið brent hópur av fyrverkarum árs- skiftið, men at tað kortini ikki í ár skuldi minka munligt — tað má tykjast logið. »Kanón- skotin» dundu langt út á nátt- ina, og rakettirnar ringdu ymisk littar stjørnur niður. Uttan fyri hitt nýggja apotekið var fyrverkar. Men tá »kanón- skotin» vóru tveitt út av vind- eygum og durum í Sjóvinnu- bankanum, so »har skalv bæði grót og grunde», og rakettirnar fýsandi ruku út av vindeygum, tá gjørdust mangur maður bilslin. Og einki er at undrast yvir, at tann mannfjöld, ið saman var komin har, royndi at gita sær eina orsök fyri hesum ovfarakæti. Ein gisning- urin var tann, at »sigurin» í rættartættini við »Føroya Social- Demokrat» skuldi »sfejast». Hvat so orsokin var — logið skuldi tað hetta út.

## Býráðsvalið 22. desember 1936.

»Dagblaðið» 29. desember hevur millum aðrar merkiligar greinir eina, sum ber navnið »Nemesis». Hon sigur frá úrslitinum av býráðsvalinum 22. desember í Havn, og er soleiðis skrivað, at tað, at javnaðarmenn og sam- bændsmenn valdu P. Niclasen til byráðsmann hin 12. oktober, skal hava verið seg aftur á hesar báðar flokkar nó.

Tað kemgongur tyðligi av hesi grein, at teimum, ið nó skriva »Dagblaðið», torvar eina fasta hond at halda í herðatoppin á sær.

Í greinini verður roynt at greiða frá úrslitinum úr valinum og orsökum til, at tað varð, sum tað var. Sagt verður frá hvørjum einstakum lista, uttan hinum eina — teirra egna, vinnuflokksins lista; hann verður tagdur burtur av verðini, skýggi- aður sum var hann fongdur við ringastu landfarssótt. Vit kunna ikki finna nakað, sum sipar til hansara, uttan so tað skuldi verið hesi orðini: »... og fá eru tæy, ið við vreiðið og harmi hyggja á úrslitinum.» — Her kundi kanska verið sipað til hinar 29 vinnuflokksstemmurnar, Men er tað so, so eru hetta